Sensorveiledning på psyc3402 – Gruppedynamikkdelen av kurset
Professor Henning Bang, August 2024

På emnesiden for psyc3402 fremgår de formelle kravene til refleksjonsnotatet studentene skal skrive for å bestå eksamen i psyc3402:

- Du skal skrive to refleksjonsnotat, ett for ledelse og ett for gruppedynamikk, på maksimum 1500 ord hver (maksimum 3000 ord til sammen).
- Refleksjonsnotatet innen gruppedynamikk skal analysere situasjoner fra kursøvelsene i gruppedynamikk med utgangspunkt i teorier om gruppedynamikk som er dekket i pensum.
- Refleksjonsnotatet i ledelse skal besvare en praktisk oppgitt case ved å anvende ledelsesteorier fra pensum.
- Refleksjonsnotatene skal følge APA-format.
- Forside, sammendrag, innholdsfortegnelse og referanseliste er ikke inkludert i ordtellingen.
- Alle hjelpemidler er tillatt, men det er ikke tillatt å generere hele eller deler av eksamensbesvarelsen ved hjelp av AI-verktøy som Chat GPT eller liknende.

I denne sensorveiledningen skal jeg utdype hva som kreves av refleksjonsnotatets *gruppedynamikkdel* for å bestå eksamen.

Hovedformålet med refleksjonsnotatet er å teste i hvilken grad studentene er i stand til å *se, forstå og analysere "live" gruppeprosesser* som de har opplevd gjennom de oppgaver og øvelser de ble utsatt for i psyc3402, og *å benytte begreper, modeller og/eller teorier fra pensum i denne analysen*.

Dermed er det tre fallgruver studentene kan gå i, og som gjør at de ikke består: a) Å gjengi begreper, teorier og modeller fra pensum UTEN å bruke dem for å analysere gruppeprosesser de selv har opplevd i løpet av psyc3402; b) Å beskrive gruppeprosesser de selv har opplevd i løpet av psyc3402, men UTEN å benytte begreper, teorier og modeller fra pensum til å analysere disse prosessene; c) Å demonstrere at de har MISFORSTÅTT sentrale begreper, teorier og modeller fra pensum, ved å anvende dem på feil måte i analyse av gruppeprosesser fra psyc3402.

Studentene har stor valgfrihet i hvor mange og hvilke hendelser fra psyc3402 de vil analysere (ingenting i veien for å velge én hendelse, eller de kan velge flere), og når det gjelder hvor mange og hvilke begreper, teorier eller modeller fra pensum de vil trekke inn i analysen (ingenting i veien for å velge én – f.eks. lagånd, psykologisk trygghet, normdannelse, roller, konfliktopptrapping – eller de kan velge flere).

Studentene har også stor frihet i hvordan de strukturerer refleksjonsnotatet og måten de analyserer hendelsen(e) fra kurset. To eksempler på måter å strukturere analysen på er som følger:

- Hva skjedde (hvem gjorde hva, hva var konsekvensene av det som skjedde), hvilke modeller eller teorier fra pensum kan hjelpe oss til å forstå hva som skjedde, hvordan taklet vi dette, hvilke konsekvenser hadde måten vår å takle det på, hvordan kan disse konsekvensene forstås i lys av begreper, teorier eller modeller fra pensum?

- Bruke input-process-emergent states-output modellen til å analysere gruppeprosessfenomener. Et lite eksempel: Input – mange ekstroverte og prateglade, kombinert med flere med lav grad av medmenneskelighet i basisgruppen (medlemmenes personlighet som input-variabel) → Processes – bidro til at vi sjelden kom i mål med oppgavene, fordi vi endte med å snakke så mye, og diskutere mange mer eller mindre viktige aspekter av oppgaven, og krangle med hverandre (for lite «fokusert kommunikasjon», «dialog», for mye «oppgavekonflikt» og «relasjonskonflikt») → Emergent states – bidro først til lavere psykologisk trygghet i gruppen, men etter dag to økte den psykologiske tryggheten, fordi vi merket at vi ble tryggere på hverandre når vi visste hvor vi hadde hverandre → Output – bidro til at vi de to første dagene hadde elendige saksresultater, men fikk alltid til oppgaven bedre etter debriefen, og særlig når tryggheten økte på dag 3 og 4.

Det er imidlertid viktig å merke seg at dette kun er to *eksempler*, og at studentene kan velge andre måter å strukturere stoffet på. Det essensielle er at de viser sensor at de er i stand til å benytte en eller flere begreper, teorier eller modeller fra pensum til å analysere en eller flere gruppeprosesser som spilte seg ut i løpet av psyc3402.

Eksamensoppgave: Veiledning av en leder i oppfølging av en ansatt med ADHD i PSYC3402 høsten 2024

Som nyutdannet psykolog har du blitt ansatt ved Bedriftshelsetjenesten (BHT) i en kommune utenfor Oslo. BHT-en er tverrfaglig sammensatt og inkluderer et team av en lege, to sykepleiere, en fysioterapeut, en yrkeshygieniker og en annen psykolog som også fungerer som din veileder.

Din rolle innebærer å følge opp kommunalt ansatte med psykiske utfordringer ved å tilby direkte psykologisk støtte før eventuell henvisning til spesialisthelsetjenesten, samt å utvikle forebyggende tiltak på organisasjonsnivå. En vesentlig del av jobben består også i å veilede kommunale ledere i deres oppfølging av ansatte som står i fare for å bli sykmeldt eller allerede er det på grunn av psykiske lidelser.

Nylig ble du kontaktet av Nina, en nyansatt leder ved IT-avdelingen i kommunen. Nina uttrykker bekymring for en av sine ansatte, Ola, som har arbeidet som IT-konsulent i tre år. Ola har nylig fått ansvar for oppdatering av kommunens nettsider. Til tross for hans tekniske dyktighet og kreativitet, har Ola problemer med å strukturere og opprettholde en jevn arbeidsflyt, noe som har resultert i flere klager over ufullstendige oppdateringer. I følge Nina har Ola tidligere fått påvist en mild form for ADHD, noe som hun mener forklarer noen av de utfordringene han møter i sitt daglige arbeid.

Som nyansatt leder har Nina valgt å gi Ola stor frihet og autonomi i arbeidet, basert på sin tillit til hans tekniske kompetanse og kreativitet. Hun forventer at han selv strukturerer og organiserer arbeidsoppgavene sine, og antar at han vil ta initiativ til å søke hjelp dersom han møter utfordringer. Nå undrer hun seg over om denne tilnærmingen kan ha ført til manglende struktur og veiledning for Ola, noe som kan ha bidratt til hans problemer med å opprettholde en jevn arbeidsflyt og fullføre oppgaver i tide.

Du avtaler med Nina at du vil vurdere hennes henvendelse sammen med din psykologkollega, og at dere vil komme tilbake til henne med hvordan dere eventuelt kan følge opp denne saken.

Etter møtet med Nina konsulterer du din psykologkollega Erik for å drøfte saken videre. Dere konkluderer med at dere kan følge opp saken, men beslutter å dele ansvaret for oppfølgingen. Erik vil kunne tilby samtaler til Ola dersom han er mottakelig for det, mens din oppgave blir å støtte Nina i hennes lederrolle. Dere blir enige om at du skal utvikle en veiledningsplan for Nina, med mål om å styrke hennes lederskap i relasjon til Ola. Du planlegger å basere denne planen på din kunnskap om situasjonsbasert ledelse. Imidlertid innser du at Nina også kan ha behov for å utvikle spesifikke kompetanser i sitt lederskap overfor Ola. I denne sammenhengen reflekterer du over Mumfords ferdighetsmodell, spesielt kompetanser relatert til sosial vurderingsevne, som kan være av relevans for i denne saken.

Du bestemmer deg for å skrive et refleksjonsnotat som forberedelse for neste samtale du skal ha med Nina. I dette notatet vil du a) beskrive og begrunne hvilke lederstiler hun bør kunne mestre i forhold til Olas utfordringer, og b) identifisere hvilke kompetanser knyttet til sosial vurderingsevne hun bør benytte og eventuelt utvikle i sin oppfølging av Ola, samtidig som hun sørger for at avdelingen som helhet leverer i henhold til forventningene.

Eksamensinstruksjoner

Kjære studenter i Psyc3402 høsten 2024. De to punktene over er altså eksamen i ledelse i dette faget. Det viktigste er at dere kan reflektere over dette caset, samtidig som dere beskriver de delene dere bruker av de nevnte teoriene på en korrekt måte og anvender det dere beskriver i forhold til caset. Dere skal skrive omtrent 1500 ord på denne oppgaven. Referansene skal følge APA-standard - både i løpene tekst og i referanselisten. Referanselisten teller ikke som en del av antall ord i oppgaven.

Lykke til!

SENSORVEILEDNING

Sensorveiledning for eksamensoppgave i PSYC3402: Refleksjonsnotat i Ledelse

På emnesiden for psyc3402 fremgår de formelle kravene til refleksjonsnotatet studentene skal skrive for å bestå eksamen i psyc3402:

- Du skal skrive to refleksjonsnotat, ett for ledelse og ett for gruppedynamikk, på maksimum 1500 ord hver (maksimum 3000 ord til sammen).
- Refleksjonsnotatet innen gruppedynamikk skal analysere situasjoner fra kursøvelsene i gruppedynamikk med utgangspunkt i teorier om gruppedynamikk som er dekket i pensum.
- Refleksjonsnotatet i ledelse skal besvare en praktisk oppgitt case ved å anvende ledelsesteorier fra pensum.
- Refleksjonsnotatene skal følge APA-format.
- Forside, sammendrag, innholdsfortegnelse og referanseliste er ikke inkludert i ordtellingen.
- Alle hjelpemidler er tillatt, men det er ikke tillatt å generere hele eller deler av eksamensbesvarelsen ved hjelp av AI-verktøy som Chat GPT eller liknende.

Formål med oppgaven i ledelse
Oppgaven er designet for å evaluere studentenes forståelse av situasjonsbasert ledelse i henhold til modellen til Hersey og Blanchard, samt Mumfords ferdighetsmodell med vekt på kompetanser knyttet til sosial vurderingsevne, som perspektivtaking, sosial observasjonsevne, sosiale ferdigheter og atferdsfleksibilitet, slik disse presenteres i Northouses bok om ledelse.

Studentene skal anvende *deler* av disse teoriene for å analysere og foreslå løsninger på utfordringene i den beskrevne ledelsessituasjon. Dette refleksjonsnotatet er ment å vurdere studentenes dybde av forståelse, evne til kritisk tenkning, og praktisk anvendelse av ledelsesteori i en realistisk situasjon.

Generelle kriterier for bestått
For å oppnå karakteren "bestått", må studentenes refleksjonsnotater demonstrere følgende:

- Kandidaten må vise forståelse for de grunnleggende prinsippene og dimensjonene i de nevnte modellene om situasjonsbasert ledelse og ferdighetsmodellen, slik disse er beskrevet i boken til Northouse. Det er ikke et krav at alle komponentene i modellene beskrives, men de som beskrives bør være relevante for caset.
- Studenten skal klart identifisere og analysere de eksisterende ledelsesproblemer som beskrevet i caset.

- Notatet skal inneholde konkrete forslag til hvordan disse teoriene kan anvendes for å løse spesifikke utfordringer i caset.
- Forslagene skal være realistiske, velbegrunnede og klart forbundet med teoretiske innsikter fra Northouse.
- Språket skal være klart og presist, med korrekt bruk av fagterminologi og akademisk skrivestil.